

Η ΒΑΡΩΝΙΣ ΒΥΡΤΖΒΟΥΡΓ

ΡΗΓΓΙΝΑ Φ. ΦΙΛΩΝΟΣ

ΜΙΑ τῶν εὐγενεστέρων καὶ τῶν ἐξοχωτέρων μορφῶν τῶν Ἑλληνίδων ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς Βασιλείας Ἀμαλίας, ἡ δεσποινὶς **Ρηγγίνα Φιλῶνος**, ἡ σήμερον βαρωνίς **Βύρτζβουργ**, τιμᾷ ἐν τῇ ξένη τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, καὶ ἀναμνησκεί τοὺς ὀρειοτάτους τύπους τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν τῆς ἐξ Ἑλλάδος, ὡς γνωστὸν ἡ ἀείμνηστος Βασιλίςσα Ἀμαλία ἐν τῇ ἰδιαίτερᾳ αὐτῆς αὐτῇ τῆς Βαυβέργης, διετήρει κυρίας ἐπὶ τῶν τιμῶν, ἑλληνίδας κόρας, πρὸς ἀναμνησὶν τῆς Ἑλλάδος, ἣν τόσον ἐλάτρευσεν αὐτὴ καὶ ὁ βασιλεὺς Ὅθων. Αἱ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου θυγατέρες τοῦ Ἑλλήνου εὐπατρίδου **Φ. Φιλῶνος** ἔφερον πᾶσαι τὸν τύπον τῆς ἀρχαίας εὐγενείας, μία δὲ τούτων, εἶναι ἡ **Ρηγγίνα Φιλῶνος**, ἡ ὑπὸ τῆς Βασιλείας Ἀμαλίας, μετὰ τὴν ἐκ τῆς Ἑλλάδος αἰωνίαν ἀναχώρησίν τῆς, κληθεῖσα παρ' αὐτῆ, ὅπως τῇ ἀναμνησκεί ἐν τῇ ἐξορίᾳ τὴν γλυκύτητα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ στιλβοντα χρώματα τῶν ὀρέων καὶ τῆς βλαστήσεως τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς ἐπανθούσης χάριτος τοῦ ὄλου παραστήματος αὐτῆς καὶ τῆς διαγελώσεως ζωῆς τῶν κυανῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Καὶ ἀληθῶς παρὰ τῇ Ἀμαλίᾳ, ἡ ὄραία καὶ πλήρης θεαλγέτρων Ἑλληνίς, ὑπῆρξεν ἄγγελος παραμυθίας, ἀπομάσσουσα διὰ τῆς λατρείας τῆς, τὰ ἐπὶ τῇ στερησει τῆς Ἑλλάδος, εἰλικρινῆ δάκρυα τῆς ἐξορίστου Βασιλείας.

Ἡ οἰκογένεια Φιλῶνος ἦτο ἐκ τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων οἰκογενειῶν ὑπὸ τῆς πρώτης Ἑλληνικῆς δυναστείας. Ὁ ἐκ πατρὸς πάππος τῆς δεσποινίδος **Ρηγγίνας Φιλῶνος**, ἠγωνίσθη ὑπὲρ τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ πρὸς τοῦτο προσήνεγκεν ἀπαρὰ τὴν ἑαυτοῦ περιουσίαν. Ὁ πατὴρ τῆς ἀνεφάνη ἐκ τῶν πλέον διαπρεπῶν τέκνων τῆς νεωτέρας ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, ἀντάξιός γόνος τῆς μεγάλης ἐκ Λεβαδείας οἰκογενείας τοῦ μεγάλου ἀρχοντος αὐτῆς **Ἰωάννου Φιλῶνος**, οὗ ἡ ζωὴ ὑπῆρξε πλήρης φιλοπατρίας, γενναιοφροσύνης καὶ χρηστότης. Ἀφωσιωμένος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ὁθωνος καὶ τῆς Ἀμαλίας, κατὰ τὴν Ὀκτωβριανὴν ἐπανάστασιν δὲν ἐπτοίθη παντάπασιν, ὅπως ἀποκρούσῃ τ' ἀληθῆ αὐτοῦ φρονήματα, ὡς πολλοὶ ἄλλοι ἔπραξαν ἐκ τῶν εὐνοηθέντων καὶ εὐεργηθέντων παρὰ τοῦ πρώτου βασιλικοῦ οἴκου τῆς Ἑλλάδος. Ὁ

πατήρ τῆς βαρωνίδος Βύρτζβουργ Φ. Φίλωνος, οὐ πλῆρες Βιογραφικὸν μελέτημα παρεθέσαμεν εἰς τὴν «**Ποικίλην Στοάν**» τοῦ 1896, ἐσπούδασεν ἐν τῇ ἀκμαζούσῃ τότε Ἀκαδημίᾳ τῆς Κερκύρας ὑπὸ τὸν φιλέλληνα Γκύιλφορδ. Κατόπιν ἐπεδόθη εἰς τὴν πολιτικὴν ἐν ἧ διεκρίθη διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῶν ἀρχῶν του ὡς καὶ διὰ τὴν νομοφροσύνην του. Ἐξελέγετο πάντοτε βουλευτὴς Λεβαδείας, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του δὲ ἀπύλαιεν ἀληθοῦς λατρείας παρὰ τῶν συμπολιτῶν του. Τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ ὁ **Φίλων Ἰωάννου Φίλωνος** δὲν τὴν ὤφειλεν εἰς τὴν συναλλαγὴν ἢ εἰς τὰς συνήθειας ἀπατηλὰς ὑποσχέσεις τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν ἡμερῶν μας. Οἱ Λεβα-

δεῖς τὸν ἠγάπησαν καὶ τὸν ἐξετίμησαν ἐκλέγοντες αὐτὸν ἔκουσίως ἀντιπρόσωπόν των. Ἐχων ἰδίᾳς ὄσον καὶ εὐθείας ἀρχὰς περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ ἀπιδάσας τελευταῖον ἐκ τοῦ γενικοῦ πολιτικοῦ φατριασμοῦ, ἀπεχώρησε τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς, χρηματίσας Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς τῷ 1861 καὶ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τῷ 1869.

* *

Τοιοῦτου γεννήτορος κόρη ἡ κ. **Ρηγγίνα Φίλωνος** διέπρεψεν ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ, ἀποσπῶσα τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν λατρείαν παντὸς κεκτημένου τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ, καθ' ὃς ἡμέρας ἀκμάζουσα ἢ διάνοια καὶ ἡ καρδιά αὐτῆς, ἠμιλλῶντο ν' ἀποδείξωσι τοῖς περὶ αὐτήν, ὅτι ἡ καλλονὴ τοῦ σώματος περιέκλειεν ἴσῃν καλλογὴν κρίσεως καὶ αἰσθημάτων. Μία ἀπὸ τὰς περικαλλεστέρας καὶ τὰς ἀγαθότερας ὑπάρξεις τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς ὥραίους ἐκεῖνους χρόνους, μὲ λεπτὴν πεπρουνισμένη νομισούνην καὶ ἀληθῆ ἐμβροίθειαν καὶ σοβαρότητα χαρακτῆρος, ἀντελήθη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ ποίας περιστάσεις ἐκλήθη νὰ παρίσταται παρὰ τῇ Βασιλίᾳ Ἀμαλίας.

Ὡς Κυρία τῆς Τιμῆς συνειπλήρωσε τὴν ἐκπαίδευσίν της, ἐξέμαθε ξένας γλώσσας, ἐμορφώθη καθ' ὅλους τοὺς τρόπους ἡγεμονικῆς ἀγωγῆς, καὶ ἐνωρίτατα καταδείξασα τῆς Ἑλληνικῆς καλλονῆς, τῆς Ἑλληνικῆς χάριτος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος τὰ δῶρα, ἠγαπήθη ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας, πλησίον τῆς ὁποίας τὸ ἐπαγωγὸν μειδιάμα αὐτῆς καὶ ἡ εἰς τὸ βάθος τῶν μεγάλων ἀναπειταμένων ὀφθαλμῶν της ἐγκρουπτομένη ποιητικώτερα λάμψις τῆς προσοικείας, ἀπετέλουν ἀπαράμιλλον γοητείαν. Παρὰ τῇ πρώτῃ τῶν Ἑλλήνων Ἀνάσσει ἐτίμησεν ἐπαξίως τὴν Ἑλλάδα.

* *

Ἐν Βαυαρία ἐλκύσασα τὸν θαυμασμὸν καὶ τὸν ἔρωτα βλαστοῦ ἐκ τῶν πρώτων εὐπατριδικῶν οἰκῶν τῆς Βαυαρίας, τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαρώνου **Βύρτζβουργ**, πρώτου Ἀυτάρχου τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος καὶ ἐμπνευσμένου φιλέλληνος, ἐγένετο ἡ σύζυγος αὐτοῦ. Εὐδαιμονεστέρα καὶ μᾶλλον ἀρμόζουσα σύνδεσις, ὑπὸ τὴν εὐχὴν τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδος Ἀμαλίας συντελεσθεῖσα, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εὐλογηθῇ. Φιλέλληνη ἀληθῆς ὁ νέος Βαρὼν **Λουδοβίκος Βύρτζβουργ**, υἱὸς διασήμου φιλέλληνος τῶν ἐνδόξων ἡμερῶν, ἰσόβιος Γερουσιαστής, καὶ ἐπιφανῆς στρατιώτης τῆς πατρίδος αὐτοῦ, εἶναι νῦν μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀρχόντων τῆς Βαυαρίας. Ὁ Βαυαρὸς εὐπατριδης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, ἀνῆλθεν ἐκ διαδοχῆς εἰς τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τοῦ Γερουσιαστοῦ τοῦ Βασιλείου τῆς Βαυαρίας. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ γενομένη Μεγάλῃ Κυρία ἐν τῇ Αὐλῇ τῆς Βαυερίης, ἦτο θυγάτηρ τοῦ ναυάρχου λόρδου **Λαίους**, τοῦ διατελέσαντος πρέσβευος τῆς Ἀγγλίας παρὰ τῷ Βασιλεῖ Ὁθωνι, εἶχε δὲ συζευχθῆ ἐν Ἀθήναις τὸν τότε ὑπασπιστὴν τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος **Βύρτζβουργ**. Ἐτέρα θυγάτηρ τοῦ ναυάρχου Λαίους συνεζεύχθη σχεδὸν συγχρόνως τὸν δοῦκα τοῦ Νόρφολκ, τὸν φέροντα τοὺς τίτλους τοῦ πρώτου δουκός, μαρκησίου, κόμητος καὶ βαρῶνου τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ σύζυγος τῆς κ. Ρηγγίνας Φίλωνος Βαρῶν **Λουδοβίκος Βύρτζβουργ** διασώζει ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀσβεστον τὸν πρὸς τὸ ἔθνος ἡμῶν φιλελληνισμὸν του, ἀκριβῶς δὲ τελευταῖον κατὰ τὴν σκληρὰν δοικμασίαν, ἢν ὑπέστη ἡ πατρίς ἡμῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς τόσης κατὰ τῆς Ἑλλάδος κατακραυγῆς ἐν Γερμανίᾳ, ἐξεδήλωσε καὶ δι' ἰδίῳν θυσιῶν καὶ διὰ τῶν περιφανῶν σχεσέων του ἐν Μονάχῳ τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ φιλελληνισμὸν, πολλαχῶς συντρέξας τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα καὶ μετὰ ζήλου ἐνθέρμου ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

* *

Ἐν τοιοῦτῳ οἰκῷ ἀρχαίας καὶ εὐγενοῦς ἀριστοκρατίας εἰσελθοῦσα ἡ Ἑλληνίς **Ρηγγίνα Φίλωνος** ἐστόλισεν αὐτὸν διὰ τῶν τελείων ἀρε-

των της, ὑπόδειγμα ἀξιόζηλον σεμνότητος καὶ ἠθους, ἀδάμας προέχων τῆς Ἑλληνικῆς χάριτος. Εἰς τὰ σήματα τῆς εὐγενείας τῶν **Βυρζιδούργων**, προσέθεσε τὰ ἐμβλήματα τῶν πατρικῶν τοῦ οἴκου καταστάσα σύμμερον ἀγαπητοτάτη παρὰ τῷ Βαυαρικῷ λαῷ καὶ τῇ ἀνωτάτῃ Βαυαρικῇ κοινωνίᾳ. Τοῦ συνδέσμου τούτου καρποὶ ὑπῆρξαν εἰς υἱὸς καὶ μία θυγάτηρ, τέκνα ἐξόχου διαπλάσεως καὶ ὑπερσφάνου φρονήματος, ἐνθουσιῶντα καὶ διὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν τὸ Γένος, ἱκανὰ νὰ καταστήσωσι θαυμαστὸν τὸν νέον οἶκον τῶν **Βυρζιδούργων**. Συννεοῦσιν ἐν ἑαυτοῖς τὰ ἀπαράμιλλα στολισμάτα τῆς καλλονῆς τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος, ἅτινα διακρίνουσιν ἀμφοτέρω τὰ Γένη, ἀφ' ὧν ἔλκουσι τὴν καταγωγὴν αὐτῶν.

Σπανίως ἢ Ἑλλάς ἔχει ἀντιπροσωπευθῆ ἐν τῇ ξένῃ παρὰ τόσον ἐξόχου γυναικειοῦ τύπου, παρὰ τοιαύτης γυναικειᾶς εὐγενείας, γοπτεισάσης ἕνα ὀλόκληρον λαόν. Ἡ λαμπρὰ τύχη καὶ ἡ διάκρισις τῆς **Ρηγίνας Φιλωνος** ἐν Βαυαρίᾳ, προοιδεῖ μίαν φορὰν ἔτι τὴν φυσικὴν εὐγένειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου, ὅστις δύναται νὰ διαπρέψῃ ἐν μέσῳ τῶν λαμπροτέρων ξένων οἰκογενειῶν, νὰ θαμβώσῃ διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ τὸ κάλλος του καὶ νὰ ἐλκύσῃ ζωρὰν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην κύκλου μεγάλου, ὡς αὐτὸν μεθ' οὗ τόσον στενωῶς ἐσυγγένευσεν ἡ ἑλληνὶς κ. **Ρηγίνα Φιλωνος**.

Ν Η Θ Ν Υ Φ Η

Με τὸ ἄσπρο πανάκι της
γιομάτο ἀπ' τὸν μπάτη
ἢ βάρκα του, νά τη,
πετιέται, κυλᾷ.

✽

Καὶ σχίζει, καὶ γάνεται
στὰ κύματα ἢ πλώρη,
περνᾷ τὸ διαπόρι
πηδῶντας τρελλά.

✽

Ναυτόπουλ' ἀκούραστα
τοὺς φλόκους μαζώνουν,
καὶ τρέχουν κιαπλώνουν
τὰ δίχτυα γοργά.

✽

Κιὰργὰ μεγαλώνοντας
ὡσάν τὴν αὐγούλα,
στὸν ὄρμο ἢ βαρκοῦλα
προβαίνει σιγά.

✽

Στὸ ἀχόρταγο κύτταγμα
τὸ φῶς μου θαμπώνει...
"ὦ! νὰ στὸ τιμόνι
δουὸ μάτια φωτιά!

(Ὀκτώβριος 1897)

Σὰν ἀγγελοκρούσιμο
τὸ νοῦ μου σαλεύει...
μὲ βλέπει, μοῦ γενεῖ
ἢ ὠραία του ματιά!

✽

Σὲ λίγο χαρούμενη
ἢ βάρκα ἀραγμένη,
γλυκὰ θ' ἀνασαινή
στὴν ἀκρογιαλιά

✽

Κ' ἐκεῖνος ἀνάλαφρα
κοντά μου θὰ γέρνη,
καὶ πόθου θὰ πέρνη
κιὰγάπης φιλιὰ.

✽

Τὸ πέπλο σου νύχτα μου
ποῦ τώρα θ' ἀπλώσης,
νὰ μὴ τὸ σηκώσης
σὰν πάντα, πρώτ.

✽

Γιατὶ ὅταν στὸ πέλαγο
ἢ αὐγὴ θὰ ξανοίγη,
θὰ τρέξῃ, θὰ φύγῃ...
"Ἄχ! δόλια ζωὴ.

ΜΑΡΚΟΣ ΠΟΛΟΣ